

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Annales Episcoporum Slesvicensium

Cypræus, Johann Adolph

Coloniæ Agrippinæ, 1634

Capvt XX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64615](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64615)

Anno 1376. Capellam Flensburgi adificare cœpit Sunne-
ke Kule.

Anno 1399. Templum Brecklingense à Danis incensum
conflagrauit, omnesq; qui in id tanquam in asylum sese re-
ceperant, interfecti. Templum plumbo tectum fuit.

C A P V T XX.

Margareta nata Anno 1353. Harquino Regi Norvve-
gia, Magni Regis Suecia filio nupta Anno 1363. Post Patris
excessum Regina Dania x C. per 37 Annos, Noruuegia post
filij Olauï obitum Anno C. 1387. & Suecia post Albertum
captum Anno C. 1389. die B. Matthia. Obijt 1412. 28. Octob.
in naui. Roschilda in Choro sepulta.

Albrecht Comes Holsatiæ, Henrici Ferrei Comitï
Holsatiæ filius, Eiderstadiensis ad 16000. marcas sibi soluen-
das adegit Anno C. 1399. Anno 1403. excursionem fe-
cit in Dithmarsiam magna relata prada, vbi equo calca-
ribus incitato excussus paulo post expirauit. Itzehoe sepul-
tus.

Henricus, alter Henrici Ferrei Comitï Holsatiæ filius,
Episcopus Osnabrugensis Anno C. 1402. electus fuit (in Ca-
talogo Episcoporum Osnaburgensium præteritur) post mor-
tem Gerhardi, Holsatiam tutorio nomine vi occupauit, fru-
stra resistente Fratria. Re postmodum transacta, fidam ope-
ram Fratrue libus prestitit contra Margaretam Reginam
Danie, Ducatum Slesuicensem affectantem: idcirco cum
Danis prope Eggebeck prælium commisit Anno 1410 12.
Augusti. Molestiarum tandem pertasus, Monasterium Bor-
desholm ingressus. Obijt Anno C. 1421. Itzehoe sepul-
tus.

Ger-

Gerhardus, Tertius Henrici Ferrei filius, Comes Holsatiae, ab Olao Rege Daniae infeudatus Anno 1386. Post huius obitum autem à Margareta Regina Daniae per renouationem feudi confirmatus Dux Slesuicensis Anno 1388: fuit in ordine Vndecimus. Cum Dithmarsis plurimas fecit velitationes: tandem insidijs illorum circumuentus, 12. equitibus & alijs quamplurimis desideratis, casus occubuit Anno C. 1404. die B. Dominici. Itzehoæ sepultus. Huic tres liberi fuerunt: Adolphus natus Anno C. 1401. Comes Holsatiae huius stirpis vltimus, & Dux Slesuicensis in ordine Duodecimus, à Christophero Palatino Rege Daniae, post 30. annorum continuatum bellum Anno 1440. infeudatus: post cuius obitum à Daniae proceribus ad Regnum postulatus, sororis filium Christianum illis commendauit, qui & electus. Lubeca & mortuus Anno 1459.

Henricus alter Gerhardi filius, natus Anno C. 1397. ob denegatam infeudationem Ducatus Slesuicensis à seruitijs liberam, qui & ipsi à Sigismundo Imperatore per sententiam Anno C. 1415. & Laudum 1424. abiudicatus, cum Erico Pomerano Rege Daniae bella gessit, arcem Flensburgum expugnaturus, cum scalas sepi admoueret, læcea à milite transfixus, expirauit Anno 1427. Ætatis anno 30.

Gerhardus, tertius Gerhardi filius posthumus, Hafniam Vitalianorum ope frustra inuasit Anno 1428. Vxorem Agnetem Gemellos septimo mense enixam, & propterea adulterij insimulatam in patriam deducturus Anno 1433. in Itinere obiit Embrica. Gemelli fuerunt Henricus & Catharina, quorum ille ex cymba prolapsus, in flumine Sliæ non procul à Gottorpio est submersus, hac autem à patruo ordini Vestalium consecrata in Pretzense Coenobium tradita fuit. Præter hos prædictos filios, Comes Gerhardus Henrici Ferrei Filius, duas quoque Filias reliquit, quarum prima Ingelburg per Reginam Daciae in Monasterio Wasten in Suetia vbi Sancta Brigitta dicitur esse sepulta ibidem perpetuo

*ad seruiendum Domino Deo fuit Religiosa facta, ibidemque vitam finiuit (Continuator Helmoldi.) Altera Hetvvi-
gis primùm Balthafari Megaloburgensi, deinde eo mor-
tuo, Theodorico Fortunato Comiti Oldenburgensi
nupta, vnde inter alios natus Christianus Primus Rex Dania.*

REGE Waldemaro è viuis sublato, Dilectis-
simæ eius filix *Margaretæ*, vnanimi Proce-
rum consensu, Regnum Daniæ delatum
fuit. Verè Nobilis & Preciosa *Margarita*,
quæ virtutum decore, rerumque præclarè à se gesta-
rum gloria ac splendore, totum hunc Arctoum Or-
bem insigniter decorauit ac illustrauit, ac defuncto
Patre Waldemaro, propter singularem pietatem, ani-
mi moderationem, Clementiam, rerum gerendarum
peritiam, cæterasque animi & corporis dotes, quibus
egregiè ornata erat, digna habita ac iudicata fuit, cui
Regni sceptræ & gubernacula committerentur, quod
& integros septem & triginta annos summa cum lau-
de, nec minori subditorum commodo ac vtilitate te-
nuit ac administrauit. Ex tam laudabili Regni Daniæ
administratione, Maiestas eius & dignitas indies au-
ctior & illustrior reddita est, adeò, vt Olao filio fati-
s concedente, sub ann. 1387 Regina Norvvegiæ, ac tã-
dem sub ann. Christi 1389. Alberto Rege Sueciæ à gu-
bernaculis remoto, eiusdem quoque amplissimi &
longè patentissimi Regni Imperatrix ac Regina ele-
cta ac designata, non vt armorum vi illud occuparet
ac subigeret, sed virtutum præstantia amorem ac
benevolentiam procerum ac plebis sibi conciliando,
hunc honorem adipisceretur. (Huius quoque *Margaretæ*
Reginæ mentionem facit Continuator Hel-
moldi in manuscripta historia his verbis: *Margaretæ*
*Regina Dacia, quæ trium Regnorum sceptræ gerebat, post obi-
tum filij sui Regis Olai non habens in regno suo successorem*
de

de domo & stirpe Ducum Pomerania, qui eius cognati fuerant, vnum in Regem Daciae, Sueciae, & Noruegiae, quem Ericum in coronatione nominauit, solenniter assumpsit cum quo dictorum Regnorum iura possidebat: Hæc Regina vltra modum fuit prudens ac astuta, &c.) Trium itaque horum amplissimorum ac potentissimorum Regnorum imperio ac gubernatione potita, ad eorum deinceps prosperitatem & salutem, subditorum quoque incolumitatem, pacem & concordiam alendam & conseruandã, nihil vtilius ac præstabilius esse animum induxit, quã vt in posterum Regna perpetuò ac sempiternum coniuncta, vnius nutu atque imperio administrarentur. Quod & ipsum quoque, indictis Calmarniam Comitibus, præcipuisque cuiusque Regni proceribus ac primatibus eò accersitis, maturo ac prudenti consilio, obtinuit ac impetrauit; vbi consentientibus omnium animis ac suffragiis concorditer firmiterq; decretum ac sancitum, vt in posterum ac sempiternum Tria hæc Daniæ, Noruegiæ, & Sueciæ Regna, perpetuo ac indissolubili Vnionis, Societatis, fæderis, ac pacis vinculo coniuncta, (Saluis tamen cuiusque Regni legibus, statutis, ac consuetudinibus) vnius regimini atq; imperio subessent ac parerent. Cuiusmodi felicitatem nulli antea Danorum Regi contigisse constat. Quamuis & hæc Regnorum vnio & coniunctio, sapientissimo Reginae Margaretae consilio instituta, vnanimi que procerum cuiusque Regni consensu ac suffragiis cõprobata, deinceps non semper firma ac perpetua manserit, sed variis animorũ diffidiis, bellorũq; turbis ac motibus, sæpius dirempta ac dissoluta fuerit. Confecto itaque hoc Calmarniæ negotio, Regnorum que vnione ac pace constituta ac confirmata, Regina Margareta, fragilitatis & inconstantia vitæ humanæ memor, de successore summopere sollici-

ta fuit, qui ipsa rebus humanis iam exempta, Regnorū curam & administrationem suscipere. Quia cura ac sollicitudine cum nihil ei prius ac antiquus esset, tandem è re atque usu Regnorum ac subditorum fore existimavit, si accedente Procerum ac Summatum consensu, Ericus sororis suæ Ingelburgis ex filia Nepos, iam à se in filium adoptatus (vtpote cuius Heroicum ac Generosum animum, eximiasq; ac præclaras virtutes, animi fortitudinem ac prudentiā, multis iam annis satis cognitam ac perspectam habebat) sibi in Regni administratione ac imperio succederet. Quod & ipsum quoque, vnanimi Procerum ac Senatorum cuiusque Regni consensu & approbatione, obtinuit ac impetrauit, eiusque commendatione idoneus ac dignus habitus iudicatus fuit, cui trium horum Regnorum cura ac gubernatio committeretur. Quamuis & eius quoque Regimen ac Dominium non admodum diuturnum, parumque prosperum ac quietum fuerit, vt tandem pacis ac quietis amans, exorientibus hinc inde in vtroque Daniæ & Sueciæ regno varijs diffidorum turbis ac rebellionibus, difficilem ac laboriosam horum regnorum administrationem pertæsus, in Patriam Pomeraniam sese reciperet, ibidemq; reliquū vitæ tempus, remotus à publicis curis & molestijs in pace ac quiete trāsēgit.

Prædicta itaque Domina Regina Margareta, vt in Regnorum negotijs, salutem ac incolumitatem publicam spectantibus, diligentem, sedulam, ac industriam se præstitit, ita non minus in vera fide ac Catholica Religione, singularis eius ardor, pietas ac deuotio, rebusque Ecclesiæ procurandis, conseruandis, augendis ac locupletandis, egregium eius studiū, munificentia ac liberalitas, præclarè emittit: cum inter cætera pietatis ac beneficentiæ opera

ac testimonia anno 1402. Ecclesiæ nostræ quoque *Slesuicensi*, ad ædificationem & structuram *Summi Templi* siue *Ædis Cathedralis*, amplum ac splendidum quoddam prædium, *Grodersbuie* nominatum, vna cum bonis adiacentibus, arce Regia illic destructa, (quæ in honorem Regis *Erici* ædificata erat) benignè concesserit ac donauerit. Postea vero an. 1412. mense Octobri paulo ante mortem, *Munitionem* quoque vel castrum *Grodersbuie* Ecclesiæ *Slesuicensi*, cum omnibus iuribus, priuilegijs, immunitatibus, ac annexis, in perpetuum possidendum ac fruendum benignè largita est. Quod etiam *Timmo* occupauit, ex ordinatione *Timmonis Boes* Canonici. Vnde vicissim in eius tam Sanctissimæ ac Religiosissimæ *Margaritæ Reginæ* honorem, proq; eius temporali ac æterna salute ac incolumitate, in peculiari quadam *Capella*, à Canonico quodam, singularis & solennis quaedam *Missæ*, ante *Summam Missam*, seorsum celebrari solita fuit, quæ & singulari nomine *Reginæ Missæ*, appellabatur.

Cedit Ioannem ferro de nocte corusca

Pontificem hospitio turba inimica trahens,

Emungant auro, captus dat millia multa

Per mala sic Romam cepit abire celer.

Anno 1372. *Ioannes de Schondelef* (alias *Hes*) cognominatus, *Episcopus Slesuicensis* electus & creatus fuit, à Summo Pontifice, (vt quidam notarunt,) missus ac ablegatus: quo tempore, *Magnus*, *Archiepiscopus Lundensis* vixit. Hic quoque *Episcopus* variam expertus est fortunam, maioresque angustias ac calamitates sensit ac expertus est, quam antecessorum suorum nemo, vt deinceps ostendemus. Subditi quoque *Ditionis Slesuicensis*, vna cum finitimis, bellis maximis & incursionibus hostium, hac tempestate fatigati & vexati fuerunt. Initio administrationis

suæ confirmauit Statuta *Hadersleuiensium*, turrimque lapideam ædificauit in arce *Suauestadiana*. Eius ætate anno 1388. consecrata quoque fuit Ecclesia *Vlsenis* à Capitulo. *Inuestituram* Episcopus (vt aiunt Annales) quantum ad animarum curam, fecit. Episcopus autem Ioannes queritur de Comite Henrico Ferreo, quod de manibus Laicorum redemerit illam Ecclesiam, & fœdus inierit cum Comitibus *Holsatiæ* perpetuò duraturum anno 1389. die 8. Septemb. Quod malè cessit. Nam Comites *Holsatiæ* contra fœdus initum, arcem *Suauestedianam*, quæ ad Ecclesiam *Slesuicensem* spectat, obsederunt & occuparunt, sine vlla belli denunciatione præeunte. Idq; de consilio cuiusdam Henrici de See, Præpositi Ecclesiæ *Slesuicensis*. Et hac ratione à Ioanne Episcopo, Nuncio Apostolico, duo millia florenorum auri vi extorserunt, & Episcopum argento emunxerunt. Hæc acciderunt anno 1395. mense Maio. Episcopus Ioannes in has angustias redactus, vt & propter continua bella cum finitimis, tandem coactus fuit oppignerare castrum *Suauestede*, cum prouentibus Diœcesis & attinentijs per aliquot annos Dominæ Reginæ *Margaretæ*, pro 300. marcis *Lubecensibus* quotannis soluendis. Fuit hoc ipso die *Petri ad Vincula*. Quæ 300. marcæ *Lubecenses* Episcopo Ioanni ipso die *Martini*, in Curia suæ habitationis *Lubecæ* quotannis soluebantur & numerabantur. Regina castrum *Suauestedium* cuidam *Nicolao Euerfeno*, Equiti *Aurato* tradidit & commisit, qui tandem eò licentiæ prorupit, vt *Frisios Eiderstadianos* duriter tractaret, plerosque in carcerem conijceret, magnamq; vim argenti plus quam 400. marcas ab ijs extorqueret. Ministri quoque eius ac domestici, quos in castro alebat, Ducatui *Slesuicensi* maximum damnum intulerunt, quod quotidie excursio-

curfionibus factis, equos, boues, & id genus bestias, ac iumenta auherent, latrociniaque exercerent. Quibus causis adducti Holsati, castrum *Suauestede* oppugnarunt, tandemque in suam potestatem redactum, multos annos retinuerunt: ita vt castrum illud *Suauestede* non redierit ad manus Episcoporum Slesuicensium ante annum Domini 1430. Eo enim anno id redemit Nicolaus Wulf Episcopus ab Henningo Meinstorpio. Anno 1399. *Gerhardus Dux Slesuici, Comes Holsatie, Stormariae, & Schouvenburgensis confirmat Priuilegia Canonorum Slesuicensium: Item, dat Ioanni Episcopo Priuilegia omnium Colonorum.*

Anno 1400. & sequenti, Comes Gerhardus Maritus Elisabethæ, Dithmarsis bellum illaturus, Episcopum precibus sollicitauit, vt sibi opem ac auxilium ferret. Quod & tandem obtinuit ac impetrauit. Episcopus ei subsidio veniens, ad bellum feliciter conficiendum, de proprijs suis bonis & facultatibus quinque mille florenorum auri impendit. Quam tamen pecuniæ summam bello finito, Gerhardus Dux ei soluere & restituere recusauit, etiamsi sæpè ea de re monitus & interpellatus esset. Gerharo in Dithmarsia interempto, vxor eius Ducatum possedit, & omnia, quæ ad illum spectant, prædia & bona. Quæ & ipsa sæpius ab Episcopo Ioanne de ære alieno soluendo interpellata & monita: verum hæc omnia nihil quicquam pensi habuit. Quibus de causis Episcopus adductus: Romam tandem proficiscitur, Summoque Pontifici rem omnem, vt se habeat, exponit, & de Ducis iniuria summoperè conqueritur. Domina quoque Elisabetha fide data Episcopo receperat, se, quacunque ratione posset, auxilijs & fauoribus ei opem laturam contra omnes & singulos, qui Ecclesiam & Episcopum Slesuicensem oppugnant & persequerentur. Quibus magni-

magni-

magnificis promissis ac pollicitationibus adductus Episcopus, eidem quoque 1200. florenos auri mutuos dederat, postquam munus Collectoriarum recepisset: sed tamen eo animo, ut Dux Elisabetha illam pecuniam anno 1406. redderet. Elisabetha vero contra datam fidem, ubi pecuniam illam accepisset, Ecclesiam *Slesuicensem*, quibus potuit modis, persequi & insectari cœpit. Fuit hoc anno à nato Christo 1407. Anno sequenti hoc est 1409. Henricus Comes Holsatiæ cum suis, & Dominæ Elisabethæ Viris Nobilibus, de pace & securitate inter Comitem, & Elisabetham, & Episcopum Ioannem agere & tractare cœperunt. Quo tempore Episcopus Domino Comiti Henrico mutuo dedit 700. florenos aureos, eo tamen animo, ut illos paulò post redderet Comes: itaque omnia pacata & transacta erant, usque adeo, ut Episcopus nihil mali suspicaretur. Ibi quinque post menses, durante adhuc officio collectoriarum, Tymmo Ronnov, Wulfardus Pogvvisch, & Laurentius Hesten, milites & Consiliarij Primarij Dominæ Elisabethæ, consilia inierunt, de Ioanne Episcopo abducendo, & in carcerem detrudendo & compingendo: ut hac techna hominem argento emungerent, & ab eo pecuniæ summam magnam extorquerent, & Episcopum in officio Collectoriarum impedirent, Duce Elisabetha inceptum hoc & facinus cognitum approbante, dum pacis adhuc starent ac durarent condiciones. Itaque ut consilia ad rem perducerent, Anno 1410. die 17. mensis Februarij, durante adhuc officio collectorio, Nobiles illi, quorum meminimus, crepusculo vespertino, (cum Episcopus Ioannes Flensburgi, ubi eodem tempore diuersabatur, cubiculum ingressus, cubitum iturus,) clandestinè hospitij in oppido *Flensburgi* ianuas aperiri curarunt, & hospitium ingressi, magno arma-

arma-

armatorum tumultu, ensibus strictis, balistis, & arcubustensis, Episcopum nihil tale metuentem, & diurnis vestibus nudatum inuaserunt, & virum Nobilem Henniconem armigerum, Magistrum culinæ Episcopi, in eius conspectu crudeliter trucidarunt: nec his exatiati, Officiales, Ministros, Collectores, Presbyteros & Clericos, qui in hospitio Episcopi reperiabantur, immisericorditer pulsarunt & verberarunt. Episcopum etiam Ioannem ambobus brachijs & cruribus serpere & humi repere coegerunt, ac scrupulosa platea nudis carnibus contra lapidum acutorum scrupulos niti & luctari: vsque adeò, vt vtriusque femoris carnes eius vna cum sanguine, acutis saxi plateæ adhærent, & illota dictorum femorum profunda vulnera reliquerint: idque nulla alia de causa, nisi vt ab eo immensam pecuniæ summam extorquerent, quam Episcopus apud se reconditam habere & asseruare putabant. Ad hos cruciatus accessit, quod Episcopo septem vulnera grauissima inflixerint, in manibus, cruribus, & pedibus, & præterea digitum minimum manus dextræ mutilarint. Tandem capite & pedibus nudis, & corpore semiamictum Episcopum in equum sustulerunt strigosum, altero pede claudicantem, & profundè cæspitantem, eumq; ad castellum Ecclesiæ Slesuicensis *Stubben* vulgò nominatum deduxerunt, & castrum iisdem artibus similiq; prodicione occuparunt & demoliti sunt. Sexto post die cum hæc facta essent, misit Elisabetha Dux Laurentium Hesten ad castrum *Stubben*, qui Marquardo & Ivvano (erant enim illi Episcopi Ministri & Officiales) mandarent, vt Timmoni & Wulfardo castrum *Stubben* traderent, quemadmodum ea de re conuenerat, antequam Episcopus captus esset. Ibi exactione & capitatione extemporali rusticos & miseros colonos,

nos, qui ad castrum spectabant, multauerunt, & ab ijs mille marcas extorserunt, omnibus desolatis & solo æquatis, vt multis annis reparari & instaurari non potuerint. Nec his contenti, anno 1411. primo die mensis Iulij, Tymmo Ronnovv, Ericus Krummedick. Otto Soestede, Luder Storm, Otto de Knope, inuito consilio cum præfecto arcis Suauestedianæ Sifrido Harmensen, arcem *Suauestiæ* de occuparunt. Præfectus enim arcis aditum eis patefecerat, intromissis clam quibusdam, quousque tandem numero ac viribus Episcopi ministros superarent. Anno 1410. Episcopum Ioannem vinctum & colligatum per Dicecesin Slesuicensem nouem vicibus pro deridiculo & delectamēto ducunt de loco ad locum, vt omnibus spectaculum & ludibrium esset. Postremò cum libidinem expleuissent & petulantiam male feriat, cum Episcopo agere & de liberatione tractare cœperunt. Cui rei sese veluti arbitrum interposuit Benedictus Pogvvisch. Res ijs conditionibus composita est, vt Episcopus septingentas marcas solueret, & ita custodia & captiuitate liberaretur. Quam summam cum ab eo extorsissent, carcere laxatus fuit. Pro ea summa adhuc oppignorata & obligata sunt, quædam Ecclesiæ Slesuicensis bona & possessiones, & quingentæ marcæ Lubecenses, quas idem Comes Henricus Episcopo debebat, & earum nomine obligatus erat. Ioannes Episcopus carcere liberatus, Romam magnis itineribus contendit, remq; omnem, vt se haberet, Pontifici exponit, efficitq; tandem, vt citatio decerneretur contra Elisabetham Ducem Slesuicensem, ac Dominum Timmonem Ronnovv, Wulfardum Pogvvisch, Laurentiū Hesten milites, Marquardum Fratrem Timmonis, Ivvanum Fratrem Wulfardi, Witting Henning, familiares ipsius Ivvani: Luderum Petersen, Sture, Schmid, Hol-

Holcke, familiares dicti Timmonis, & Emvvaldum Wunfled, Marquardum Stedeke, & Schutteken familiares dicti Wulfardi, Ericū Krummedick militem, Sifridū Hermensen, ac Dn. Henricum de Sehe prætentum Præpositū, Nicolaum Butterfeld Cantorē, Ioannem Hovvschild, Timmonē Bodt Canonicos Ecclesię Slesuicensis, Ottonē Soestede, Ottonem Knop & Luderum Storm personaliter & contra eorum personas: nec non contra Dn. Henricum Comitem Holsatię & complices eorundē siue conspiratores, videl. Vice Rectores, Officiarios, Capellanos, Eleemosynarios per Præpositurā Maiorem & per Archidiaconatū Ecclesię Slesuicensis & quemlibet eorum &c. Aduersarij & Episc. Ioannis hac excusatione & exceptione sese aduersus ipsius accusationes tutati sunt, quod dicerent, Episcopum sibi ipsi imputare ac ascribere debere ea, quę sibi euenissent, quod tā indignis modis ac inhumaniter exceptus esset: vt quorū ipse causa ac author extitisset: quod castrum in Regis Danorum potestatē redigere & tradere conatus esset, vnde eò commodius deinde in Holsatos impetum facere & excurrere posset. Idque, ab eo tempore, quo bellum inter Danię Regem & Ducem Slesuicensem primum exortum esset, eum omni conatu tentasse ac molitum esse: deinde quod fidem, quam Duci Elisabethę dederat, fefellisset. Nam cum Elisabethę tanquam Consiliarius fide ac iuramenti religione obstrictus esset, eum velo verso ab ea defecisse, & contra ipsam Ducem eiusq; Ducatum, suum filiorumq; suorum statum, salutem ac prosperitatem ad partem Regis declinasse, seq; partem constituisse: & in hoc vnicè incubuisse, vt arces & munitiones Ecclesię Slesuicensis in vsum & potestatem Domini Regis & gentium suarum, in offensam Ducatus Slesuicensis peruenirent, & vt gentes
 Domini

Domini Regis ad eas introducere posset, & maximè ad dominationem castri *Suauestede* &c. Tandem post multas concertationes & lites hinc inde motas, & exortas anno 1411. Gerhardus Comes Holsatiæ, & Albertus frater eius, totam hanc controuersiam placidè ac vnanimiter composuerunt & transfegerunt inter D. Ioannem Episcopum ex vna parte, & Illustrem Dominam Elisabetham ex altera, hisce conditionibus, vt Episcopo pecunia, quam tam ipsius coniugi, quam ipsi, Episcopus mutuò dedisset, soluere-
tur, & de iniurijs, spolijs, ac damnis, quæ ab aduocatis & ministris Ducis ipsi illata essent, Episcopo satisficeret: tandem vt Clerici Slesuicenses, cuiusuis essent dignitatis & conditionis, in personis eorum & bonis & iuribus in morte & vita, nec non familia Episcopi Slesuicensis omnibus libertatibus frui deberent, sicut temporibus prædictorum Dominorum Ducum. Eodem quoque anno 1411. Henricus de See Præpositus, Nicolaus de Batterueld, Ericus Krummedick, Otto van Knope arbitri electi & constituti fuerunt, qui de damnis in bello datis statuerent & iudicarent: idque de consensu Capituli & Ducis Elisabethæ, Comitis Holsatiæ, Stormariæ & Schouvenborch, & Henrici Ducis Slesuici, Comitis Holsatiæ & Schouvenburgensis. Placuit arbitris & conuenit, Canonicos Iura sua retinere debere & Priuilegia, quæ à Regibus & Ducibus impetrassent. De damno dato, tam in bonis Capituli quam Vicariorum, in bello & post, restitutionem postulandam, eamque à conuentis ante diem Michaelis faciendam: Sin tergiuersentur & non satisfaciant, contra eos Iure Ecclesiastico experiendum & procedendum: quibus manus auxiliatrices præbebunt Principes Ducatus, & Dux Elisabetha.

Anno

Anno Millesimo quadringentesimo tertio, Comes Holsatiae Albertus, Henrici Ferrei Filius, equo excussus moritur die Michaelis: sepultus Itzehoe, postquam Dithmarienses grauissima clade afflixisset. Eodem anno Eiderstadiani septem Matronas honestas, Dithmarfas Natione rapuerunt, easque in Templo Tonningensi asseruerunt. Eam rem Dithmarsii indignè & grauiter tulerunt, vsque adeò, vt res ad pugnam & motus spectare videretur: quod Dithmarsii vim vi repellere decreuerant. Nam mariti, quibus coniuges erepta erant, multitudinem querelis incitabant, vt vix manus continere possent. Paulo post, Dithmarsii loco solito congregati, mulieribus raptis spem fecerunt, fore, vt breui liberarentur, & inprimis agnati proximi, ad quos illa iniuria maximè pertinebat, qui amicitia ac vicinia fœdus violatum querebantur. Ita quinto post die, domo egressi, in Eiderstadium impetu factò, obuium quemuis inuadunt & cadunt, omnemque agrum longè lateque vastant, ædibus & tectis incensis, & ita Matronas illas vi raptas coniugibus incolumes & intactas domum reducunt. Anno Millesimo quadringentesimo sexto, Dux Henricus, & Viri quidam primarij Hamburgenses, Suauestedium veniunt, & multis nauigijs appellunt, ibique inueniunt bona mercatorum, quæ in mari à pyratis direpta essent. Henricus Dux, & Hamburgenses Praefectum accusant. Praefectus conuictus arcem Duci & Hamburgensibus tradidit: qui postea illam Meinstorpio contulit, ex cuius manibus eam Episcopus (vt diximus) Nicolaus redimere coactus fuit. Ad quam rem rustici & coloni contribuere, & magnam argenti summam conferre coacti fuerunt. Anno quoque Millesimo quadringentesimo octauo, mandat Episcopus Ioannes omnibus Parochianis & Ecclesijs, & Sacellorum prouisoribus: vt dimidiam omnium Prouentuum partem erogent, tam ex Decimis, quam ex alijs redditibus ad ædificandam Ecclesiam Slesuicensem, quæ collapsa & ruina

nosa erat. Id autem in mandatis datum fuit Henrico de Sehe, qui tunc Prepositus & structuarius erat, ut is tanquam fidelis Architectus omnia colligeret. Eo tempore ceptum fuit adificari latus australe Templi Slesuicensis. Quod anno 1450. fuit absolutum, (ut postea dicitur) Anno M. CCCC. X. die 12. Augusti infra Ioel & Sildorp conflixerunt Dani & Slesuicenses. Crantz. Danie. libr. 8. Anno M. CCCC. XII. Inundatio maxima extitit, que vulgo Inundatio Ceciliæ nominatur, quod illa die ea contigisse dicitur. Anno M. CCCC. XII. plus minus arx Glanbeke, qua in Fimbria sita est, expugnatur ab Erico, ubi Viri Ecclesiastici fuerunt. Anno Millesimo quadringentesimo decimo sexto, Holsati recuperant Fimbriam & arcem Glanbeke, Konigsburgum vallatur, & Stubbe ab Erico solo equatur.

IOANNES Episcopus, (cuius sæpè supra mentio facta est) obiit anno Domini M. CCCC. XXI. postquam quadraginta nouem annos Episcopatu præfuisset. Sepultus ad latus Chori, quod austrum spectat. Lapis sepulchralis nullus extat, quem vidi, sed in pariete depicta est Episcopi effigies in Cathedra sedentis, cum hac inscriptione: quæ multos annos calce oblita, legi non potuit, nunc tandem calce auulso & de muro eraso, apparuit & conspicua facta est. Anno Domini Millesimo quadringentesimo vigesimo primo, 8. die sancti Laurentij obiit, Ioannes Scondeloff Episcopus Slesuicensis, Doctor Theologiae, qui sedit quadraginta nouem annis, hic sepultus.

* *
*

CA-